

Az Út

folyóirat a lelkipásztori
és nevelői munka számára

Alapította: R a v a s z L á s z l ó

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A Kolozsvári K. Egyetemen

Kinyomatását, terjesztését,
engedélyezem.

Kolozsvár, 194... hó ...

KIR. FGV

T A R T A L O M

Prédikáció-vázlatok. (A. Nagy István.)

Munkaterv az erdélyi református egyházkerület
1942—43. évi missziói munkájához. (I. L.)

Irodalom.

SZERKESZTIK ÉS KIADJÁK: DR. IMRE LAJOS, DR. TAVASZY SÁNDOR.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGYÉVRE 6— PENGÓ. — EGYES SZÁM ÁRA 50 FILLÉR.

A „Dolgozatok a református theologiai tudományok köréből“ o. füzet sorozat legújabb számai:

16-ik szám:

DR. TAVASZY SÁNDOR:

Az ethika mai kérdései.

Ára 60 fillér.

17-ik szám:

Mi szükségünk van az Ótestamentumra

Irtja: Dr. Gönczy Lajos. Ára 80 fillér.

18-ik szám:

KOZMA TIBOR:

Téma és textus a prédikációban

Ára 1— Pengő.

BCU Cluj / Central Library Cluj

Dr. Ravasz László:

Hit és engedelmesség

Prédikációk, beszédek, cikkek, előadások. 350 oldal. Ára 7— P.

KOZMA TIBOR:

Az „imago Dei“ problémája és a prédikált Ige

Ára 5— Pengő.

Tűz és Só

címen jelent meg *Sipos Géza* prédikációskötete. A 31 beszédet tartalmazó, 200 oldalas, finom kivitelű könyv ára 4— Pengő.

JOH. VAL. ANDREA:

Az Ur jámbor szolgálja.

Szellemi szórakozás együgyű keresztyének mulattatására.

Fordította: Dr. Makkai Sándor. Ára 40 fillér.

Prédikációvázlatok.

Isten országa.

Máté 13 : 47—52.

Annyit mindnyájan tudunk a mennyeknek országáról, hogy az Isten országa. Abban egyedül Ő uralkodik zavartalanul. Istené és nem a mi büntől megrontott világunk. Ő maga mondta: „Az én országom nem e világból való”. A mi világunkból soha nem lesz Isten országa. Tőlünk idegen az. Ezért aztán sokan nem tördnek vele, még ha beszélnek is róla.

Azonban az Ige mégis azt mondja: „Elközelített a mennyeknek országa”. Krisztus megjelenésével Isten országa bekapcsolódott a mi világunkba. Még határozottabban ez azt jelenti, hogy: „Ime az Isten országa ti bennetek van.” Alapigénkben ez a kérdés hangzik: „Megértettétek-e mindezeket?” Értjük-e, hisszük-e vagy nem?

Ha szétnézünk a világon és keressük az elközeltett Isten országát, nem találjuk. Az újságok nem beszélnek erről. Az Ige mégis áll. Ezért nézzük meg, hol beszél Krisztus és hol kereshetjük az Isten országát.

A hívek közösségében hasonlatban beszél, a hasonlatot élő lelkekre kell vonatkoztatnunk. Így a gyalom Krisztus megjelenési helye, az egyház, a tenger az emberi világ, a halak az emberek. Ezek szerint az egyház az Isten országának a hasonlata, példája. Az egyház hidálja át urával, Krisztussal a két világ közötti szakadékot.

A gyalom a tengerbe vettelett. Benne van a világban és benne is kell hogy legyen. Nem zárkozhatik el attól, akármilyen lehetetlen és háborgó tengeréhez hasonló is annak az állapota. Az igazi egyházat éppen az jellemzi, hogy mindenütt jelen van, ha üldözik is és végzi a kerítő háló munkáját, az evangélium hirdetését. Nem lehet megszabni a határát, mert azt Isten szabja meg. Ám nem nézhetjük az egyházat kívülről, mert „az Isten országa ti bennetek van”. Mi, gyarló és rest emberek vagyunk az egyház Krisztusban és így mi vagyunk benne a tengerben, hogy az evangéliumot hirdessük.

„Megértettétek-e mindezeket?” Ha az egyházra korlátozzuk az elközeltett Isten országát, még így is nehéz megérteni. Az egyház volna az, az egyháznak nevezett közösség, melyet erőtelen-

sége miatt üldöznek, mely nem tudta bebizonyítani, hogy az Isten országának a kezdete? Krisztus a kérdésre igennel válaszol.

Az egyház erőtelen, mert benne van a világban és itt minden erőtelessé válik. Erőtelen, mert feladata itt a gyűjtés, tehát mindenkit magához kell hogy kapcsoljon. Tisztogatnia kell magát, állandó reformációra szorul, azonban így is olyan, mint a tengerben levő szakadozó, tökéletlen háló.

Egyszer azonban bevégzi munkáját, mert a hálója megtelik. Kikerül a patra, Krisztus elé. Akkor a gyűjtött lelkek kiválogatása megy végbe. Ő ítél.

Ez a drága ígéret ad bátorságot az egyháznak, hogy félelem nélkül dolgozzék. De ez tanítja meg alázatosságra is, hogy ne képzelje magát Isten helyébe, hanem iránta való félelemmel dolgozzék.

Ezeket mondja Krisztus a hívek közösségében, ahol „megadatott, hogy érthessétek a mennyek országának titkait”.

A kérdést újból felteszi: „Megértettétek-e mindezeket?” És várja a hitvallásunk, egész életünk feleletét: „Megértettük Uram”.

Reménység — beteljesedés.

Zakariás 14:8—9.

Arra a napra, melyről az Ige szól, mint a reménység beteljesedésére tekintett az ószövetségi választott nép. A külső nyomorúság terhének súlya alatt erre néznek és ebben találnak erőt. A próféták azonban nem a külső nyomorúságot látják igazi tehernek. Ott van a választottság dacára a rettenetes lelki teher, amely kétségessé teszi a megmaradást. Ez a teher a bűn. Miatta van a külső nyomorúság is, a veszedelem, pusztulás. De ennek ellenére is látjuk azt a napot, amikor az ígéretek beteljesednek.

Ez a nap, mivel Isten előtt látják, a próféták jóvendülésében, mint az élet napja szerepel. Élő vizek jönnek ki Jeruzsálemből, arról a helyről, ahol az Úr lakozik, mely életük középpontjában áll most is. Élő vizek jönnek ki, hogy a halált életté változtassák át, meggyógyítsák a beteg világot.

Vizet lehet találni sok helyen és a szomjazó iszik is belőle. Sok helyen keresik ezt a vizet és vélik feltalálni az emberek, de életet csak az Isten lakóhelyéről kiáradó víz tud adni. Más vizet lehet élvezni, de utána még rettenetesebb lesz a szomjúság, a nyomorúság.

Számunkra beteljesedett az ígéret. Közöttünk van a mennyei Jeruzsálem, az anyaszentegyház, az élő vizek forrása. Itt van az, aki hirdeti: „Én vagyok az élet”, mert „Aki abból a vízből iszik, amelyet én adok néki, soha örökké meg nem szomjúhozik; hanem az a víz, amelyet én adok néki, örök életre buzgó víznek kútfeje lesz ő benne” (Ján. 4:14).

Ahol halott, romlott a víz, ott megjelenik Jézus Krisztus, beleömlik a mi nyomorúságunkba, a tenger vizébe. Egyedül jön bár, mégis képes megédesíteni és táplálóvá tenni életünket, mind-

annyiunkét külön-külön. Mindíg, állandóan megteszi ezt, mert megteheti. Tél nem fagyasztja meg, nyár nem égeti el, a korszellem nem árthat neki és a bűn nem fojthatja el. Ura az időnek és a világnak.

Igy ő a király, akinek uralma megáll. Lehet, hogy úgy látszik, mintha a sátán, az elvakult emberek ülne a királyi székben. Mi azonban tudjuk, hogy csak ő a király, mert övé az élet mindörökké. És egyszer majd minden térd előtte hajlik meg.

Eljött a nap, a gyógyulás és a megelevenedés lehetősége megadatott nekünk Jézus Krisztusban. Még mindig ismeretlen helyekről várunk segítséget? Asztalunkon kenyér van és mégis éhezünk, nyomorgunk? Az anyaszentegyházból ömlik felénk az élő víz, kezét nyújtja Jézus Krisztus, a király.

Isten pere.

Mikeás 6: 1—8.

Isten szeretetét jelenti az, amikor perbeszáll népével és számonkéri viszonzást, hálát nem eredményezett jóságát.

A pert megbízottja, a próféta, ma az egyház útján folytatja le. Pere nyilvános tárgyaláson folyik. Jelen vannak a népnél állandóbb teremtmények, a föld alapjai, akik látták Isten szeretetét és látták a nép hálátlanságát. A per közvetítésével megbízott kénytelen engedelmessé válni és szembe helyezkedni a választott néppel, még ha kedves is az számára, mert Isten parancsolja.

Milyen jogon perel Isten?

1. Azért, mert övé a nép. Tőle kapta életét. És az övé, mert a legnagyobb árat ő fizette ki érte, saját magát adta életéért.

2. Mert ő tartotta életben a népet. Kiváltotta a szolgaságból, a bűn rabságából, ahol pusztulás és halál várt rá. Kiváltásával megadta neki a megmaradás lehetőségét. Minket bevezetett a keresztyénségbe, hogy itt megtaláljuk a megmaradás feltételét.

3. A megváltó és megtartó kegyelmét bizonyította be vele szemben, amikor Mózeset, azaz a törvényt, Áront, azaz a közbenjáró papságot és Miriámot, azaz az útmutató próféciaát adta neki. Tudja, hogy hol kell járnia, mi a kötelezettsége Istennel szemben és hová fog így jutni. Számunkra még inkább áll ez, mert megkaptuk a törvény betöltőjét, az érettiük szót emelő főpapot és Isten titkos tanácsát és akaratát megjelentő Jézus Krisztust.

A nép mégis azt bizonyítja, hogy nincs békessége Istennel. Mint az elfáradt ember vezetőjétől, elmaradt a nép Istentől. Ezért jogos a per, Isten haragja ellenünk.

Mit cselekedjünk a perrel szemben?

Az Ige megtélt minket, tehát nincs helye a mentegetődzésnek, a magyarázkodásnak. Hálátlan bűnösök vagyunk. Keresnünk kell a módját annak, hogy Istent kiengeszteljük. Kérdés, hogy „mivel menjek elébe az Úrnak?” Mit adhatok neki, hogy szeretetét

megnyerjem? Külsőleges cselekedeteket, templombajarást, adakozást, vagyonom, vérem feláldozását?

Isten felel a kérdésre. A bűnbánatot elfogadja, azonban kiengesztelni mi nem tudjuk, hiszen minden, amivel rendelkezünk az övé. A kiengesztelés egyedüli módja az, hogy Fiaért kegyelmez nekünk. És ha valóban igazi a mi bűnbánatunk, akkor kegyelmét háláljuk meg. Változtassuk meg életünket, legyünk engedelmes gyermekei. Ez azt jelenti, hogy az igazságtalan, irgalmatlan és Isten ellen lázadt világban legyünk az igazság követői, az irgalmasság gyakorlói és alázatosok ő előtte. Ez az út megvalósult előttünk Jézus Krisztusban. Reá kell néznünk és őt kell követnünk. És ezt ő általa valósíthatjuk meg mi is.

A perelő Isten szeret minket. Még perel, mert még vár az ítélettel, várja, hogy megtérjünk és életet nyerjünk.

Örömhír.

Lukács 2:8–14.

Mi azt várnök, hogy Isten a világ hatalmasait keresse fel, ha valamit a világ tudomására akar hozni. Ő azonban a mindennapi munkában élő, szürke pászlőembereket választotta ki arra, hogy örömmizenetének hallgatói legyenek. Városi zajtól, a közéleti érvényesüléstől távol élő embereket keresi fel és rajtok keresztül akarja kegyelmét kihirdetni. Isten eljárása a világ előtt bolondságnak látszik. „Isten bolondsága — azonban — bölcsőbb az embe-
reknél” (I. Kor. 1:25). Ezért keres fel minket, ma is.

Isten követének a megjelenése félelmet támaszt a lelkekben. Ha feletteseink küldenek hozzánk, már nyugtalanán válik a lelkünk, ha fényes követ, királyi ember, hatósági közeg keres, félelem tölt el. Itt nem ember, hanem mennyei teremtmény jelenik meg és nem világi fény, hanem egy más világ dicsősége, Isten tisztasága, szentsége veszi körül, mert magától az Úr Istentől jön. Ez igazán félelmetes. Az ilyen szentség előtt a bűnös, szennyes ember összetörik, meghal. Milyen rettenetes, amikor egy idegen hatalom teszi ránk kezét. Sokkal rettenetesebb, amikor Isten országa kapcsolódik be a mi világunkba és annak egy darabját, ahol én állok, birtokába veszi úgy, hogy érzem, úr egészen felettem. Félelem és rettegés azért támad a lelkekben, mert nem tudják mit akar a hatalom, Isten. Legfeljebb sejténék, hogy pusztítani jön az ellene lázadt földre. Amikor legelőször találkozunk Istennel ez a félelem születik meg nálunk is. És valahányszor félreérthetetlenül halljuk megszólítását, megremeg a lelkünk.

Itt azonban nincsen ok a félelemre. Isten, aki haragját töltöhetné ki sötét éjszakában bujkáló gyermekein, kegyelmet hirdet. Örömhírt hoz az angyal, evangéliumot. Megszületett Jézus Krisztus. Akiről beszéltek, akit vártak, akire szükségük van azoknak is, akik ígéretéről sem tudtak, maga Isten alá szállott a világba.

Öröm-é számunkra ez a hír? Örömet hajhászunk állan-

dóan és jól tudjuk, hogy az így szereshető örömek elmúlnak, mert nem igaziak, nem életre és halálra szóló örömek. A földi örömek nem mindenkinek örömek, van akinek szomorúság a mi örömünk. Egyetlen nagy öröm van: Jézus Krisztus megszületése, az, hogy Istent meg lehet találni. Minden népnek, minden foglalkozású, rangú és korú embernek öröm. Benne gyűlt össze Isten minden jótéteménye, egész szeretete. Ő takarja el multunkat, győzi le bűnünket és rendezi be új életünket.

Krisztus itt van és nekünk meg lehet találni őt. Nem ott kell keresnünk, ahová nézni szoktunk, mert a megalázottság mélyén, az elesettek között, jászolban van. Egyszerűen, hozzáférhetően van közöttünk. Közönséges emberi szavakban, közönséges víznek látszó keresztvízben, közönséges kenyérben és borban van itt. Ott meg lehet találni. Az üzenet arra küld minket.

Az örömhír elhangzik és utána felcsendül az angyalok ajkán a himnusz: Isten eljött, hogy megmutassa dicsőségét, megbékélt velünk, mert jóakarátú volt hozzánk. Ez a himnusz lesz a miénk a Krisztussal való találkozás után. Amikor a hír nyomán elindultunk megkeresni a jegyekben közöttünk élő Krisztust és megtaláltuk, a mi ajkunkon is felhangzik az új ének, amely a szívtünk-ből jön, mert Isten dicsőségét, békességét, irántunk való jóakarátát kaptuk meg.

Kardcsony.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lukács 2: 25—35.

1. Az élettelennek látszó közösségben, az egyházban vannak lelkek, akiket nem vakított meg a bűn. Csodálatos módon állanak az Istentől kijelentett úton, hívek hozzá és igazak az emberekhez. Aki állandóan azt várják, hogy az Igéret beteljesedjék számukra, Jézus Krisztussal találkozassanak. Az istenfélelem, igazlelkűség és a reménység nem magától értetődően van meg az emberekben. Ezek az igazi Jeruzsálem részére elválasztottaknak adott jegyek.

Az ilyen lelkeket táplálja Isten a kijelentéssel. Bátorítja őket, reménységüket ébren tartja és így magához kapcsolja. Az Igét ezért szólja nekik. Ezzel viszi át a beteljesedésig. — Nekünk keresnünk kell az Istent, azonban csak akkor találunk rá, amikor ő jónak látja. Lehet, hogy hamar találkozhatunk vele az egyházban, lehet, hogy egy egész életen át kell várnunk rá itten, amíg egyszer ott áll előttünk a megjelent Jézus Krisztus.

2. Addig is élvezni lehet jóságát. Ám minden jótéteménye csak utalás a legnagyobbra, Jézus Krisztusra. A mi időnk beteljesedése, régi életünk vége akkor következik be, amikor Jézus Krisztust megtaláljuk. Őt meg lehet találni. Jézus Krisztus ma is *látható*. Nem földi szemeinkkel, hanem lelkünk szemeivel. Ez az igazi látás. És hogy ne kételkedjünk a közellétéről, kezünket is kinyújthatjuk feléje. Megengedi, hogy átölelhessük, érezzük őt magát mi bennünk. *Átölelhető*.

Amit róla tudunk, akkor lesz számunkra valóság, amikor ez a csodálatos találkozás megtörténik. Kitérül előttünk Jézus Krisztus, akit csak így ismerhetünk meg igazán. Itt látjuk meg, hogy Ő a nekünk adott üdvösség, Ő a világosság, mely áttöri a bűn éjszakai sötéttségét. Ő a választottak dicsősége. Ő az a kő, amelybe bele lehet ütközni, mert ítéletet mond ellenségei felett, de egyúttal a feltámadás becses köve, mert alapja az újjászületésnek.

3. Ez válik nyilvánvalóvá a találkozásnál és ezt látják, érzik állandóan, akik benne maradnak. De a bennmaradásunk próbán kell, hogy átessék. A Krisztus ellen támadó bűn, az ő megcsúfoltatása és keresztje, amikor az ellenség dühe elsötétíti dicsőségét, megpróbáltatást jelent. Itt válik meg, hogy igaz-e a belé vetett hitünk, vagy képmutatók vagyunk. A kereszt tövében, amikor diadalmaskodni látjuk a hitetlenséget, esünk át az igazi próbán.

A győzelem azonban a Krisztusé. Akik mindvégig állhatatosak maradnak, azokat elvezeti országába. Akkor a Simeonok, mint győztes királyt ölelhetik át: szemek a teljes üdvösséget láthatják. Így teljeseedik be az itt hallott és látott karácsony az örökkévaló, diadalmas karácsonyban.

A. Nagy István.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Munkaterv az erdélyi ref. egyházkerület 1942—43. évi missziói munkájához.

1. Az egyházkerület egyetemes munkája a következő *részekre tagolódik*: a) az egyházközségekben, b) az egyházmegyékben folyó munka, c) az egyházkerület munkája.

A munka *egyes ágai*: a) istentiszteletlátogatás és úrvacsoravétel erősítése és erre való nevelés, b) a gyermekek, c) az ifjúság gondozása, d) a felnőttek közötti munka (nőszövetség, férfiszövetség), e) iratterjesztés, f) a gyülekezet tagjainak szolgálatra és áldozatkészésre való nevelése, g) szórványmunka, h) külmisszió, i) népművelő munka. A lekipásztor munkájában az igehirdetés, vallásantítás, konfirmálók előkészítése, pásztoráció, a szociális munka s az egyházközség vezetése szintén rendelkeznek missziói vonatkozásokkal.

Az egész munka *egységes feladata* az igehirdetés fokozottabb végzését lehetővé tevő alkalmak felkeresése. A jelen évi munkatervet sajátosan meghatározzák a következő szempontok: a) Szükséges — a jelen helyzet nehézségei között és előállható téves fel fogások ellen — az *Ige szolgálatát* előtérbe állítani és pedig nemcsak az igehirdetésben, hanem minden téren és minden alkalommal. Nemcsak alkalmat, hanem indítást kell adni mindenki számára és minden téren (gyermekeknek, konfirmálóknak, nőszövetségben stb.), hogy Isten Igéjét magánosan is és nyilvánosan is tanulmányozza, életét és a napi kérdéseket ennek fényébe állítsa. c) Különösen fontos a *gyermekekkel és ifjúsággal* való foglalkozás, tehát, hogy igazi vasárnapi iskolánk, igazi ifjúsági egyesületünk legyen, eleven és erőteljes. c) Fontos a *népművelő* munka, amellyel tájékoztathatjuk egyházunk tagjait a világ és az ember életének súlyos kérdéseiről az evangélium alapján, tehát gondoskodni kell arról, hogy az igazi keresztyén népművelést végezzünk. d) Rá kell nevelnünk egyházunk tagjait az *áldozatkészésre és szolgálatra*, amelyre ma — s esetleg a jövőben még inkább — nagyobb szükségünk van, mint valaha. Iskoláink fenntartása, a szétszórtságban levőkről való gondoskodás, a háborúval együttjáró nyomorúságok, ifjúsági munkánknak egy állandó táborhelyre való ellátása olyan kérdések, amelyekre fel kell készülnünk. e) Szükséges a *szétszórtságban* levő tagjaink ügyének felkarolása, amely, ha más segítsé-

gül jön is benne, csak akkor lehet igazán eredményes, ha a mi hitünk, szolgálatunk és áldozatunk megteszi azt, ami reánk vár. f) Az *iratterjesztés*, mikor egyházunk tagjai különféle világias szellemű sajtótermékek befolyása alatt állanak, elodázhatatlan feladat, amiért súlyos felelősséget hordozunk. g) Ma különösen szükséges egyházunk megfelelő *védelméről* gondoskodnunk, hitünk és hitvallásunk megővéséről a tiszta evangélium terjesztéséről, a más egyházakkal való viszonyban elfoglalt helyzetünk tisztázásáról.

Ezek a szempontok azok, amelyeket a jelen helyzet követel s amelyeket ez évi munkánkban különösen szemelődni kell tartanunk.

A munka egyes területein a következő munkaterv követhető:

2. Az egyes *egyházközségekből* a munka a következőképpen alakul:

a) Az *istentiszteletlátogatás és úrvacsordval* való élés erősítésére szükséges: 1. a gyülekezeti *igehirdetés* méltóságának és alaposságának fenntartása, a témák és textusok egy bizonyos időre előre megállapítása, ebben segítséget nyújtanak Az Út és az Igazság és Élet vázlatai. 2. Fontos az *evangélizáció* munkája, olyanok között, akik nem vesznek részt rendszeren istentiszteleteken, különösen nagyobb városokban külön összejövetelek tartásával. 3. *Külön* igehirdetési alkalmakat állíthatunk be, *hetenként egy nap* legyen bibliamagyarázat (a káté, a hegyi beszéd, tízparancsolat stb. magyarázata), *nagyhét* és *adventi* héten naponta tartunk bibliamagyarázatot, megtartjuk az *ifjúsági imahetet*, *Ev. Szövetség* imahetét, *sáfásági hetet* (ezeket a Bemisszió Útmutatóban kapunk anyagot). 4. Az *úrvacsordval* élésre nevelhetünk azzal, ha időnként az igehirdetésben, vallásos összejöveteleken az úrvacsora jelentőségéről beszélünk, ha ezt a kérdést már a vallástanításban, gyermekpásztorációban, ifjúsági munkában, konfirmációi előkészítésben, bibliórakon tárgyaljuk, a vele kapcsolatos nehézségeket megbeszéljük. 5. Igénybe vehetjük az *iratterjesztést* is az erre irányuló munkában.

b) A második munkakör a *gyermekekkel való foglalkozás*. Itt a következő teendők vannak: 1. A *családi* nevelést kell erősítenünk, a családban folyó keresztyén nevelés figyelemmel kísérése, irányítása, látogatások, a nevelés kérdéseiről szóló előadások és a Szövetségekben való megbeszélések útján (l. erre Vásárhelyi János A család élete c. füzetét). Nagyon fontos látni, hogy egyházunk és nemzetünk jövőjében döntő szerepe van annak, hogy gyermekeink milyen nevelést kapnak a családban, s hogy a szülők mennyire érzik a felelősséget gyermekeikért. 2. A gyermekgondozás másik munkaköre az *iskolai nevelés* figyelemmel kísérése. Különösen igyekeznünk kell arra, hogy református iskoláink, a jelenlegi nehéz körülmények között is, igazán komoly református keresztyén nevelést adjanak, hogy az *iskolánk iránt felelősséget hűvelnkben felébredszük és fenntartsuk*. Nemcsak a múltban, hanem a jövőben is Isten ezeket az iskolákat akarja felhasználni az ő Igéje hirdetésére s küzdötünk kell minden olyan törekvés ellen,

amely ezeket akár feladni, akár elszínteleníteni akarja. A *lelkipásztor és a tanító testvéri viszonydn*, egymás munkája megbecsülésén és egymás támogatásán függ az iskola jövője és hatásának állandósága. 3. A gyermekek *iskolán kívüli nevelésére a vasárnapi iskola és a gyermekistentisztelet* áll rendelkezésünkre. Sajnos, az utóbbi időben mind a kettő hanyatlást mutat fel, nem számban, hanem a munka mélységében. Világosan kell látni, hogy nekünk ezekre nélkülözhetetlen szükségünk van. Nem olyan vasárnapi iskolák kellene, amelyek csak névleg állanak fenn, amelynek a jelentésébe csak beírják a gyermekek számát, de valóságban nem történik bennük semmi. A gyermekeket rá kell nevelni ebben arra, hogy ott *Isten Igéjét örömmel hallgassák*, hogy minden gyermek érezze a felelősséget azok iránt is, akik még nem járnak oda, hogy a gyermekek *adakozzanak, szolgálatot vállaljanak*, hogy így ebben őket gyakoroljuk. A *tanterv* legyen akár a Fecske, akár az Igazság és Élet által adott, de lelkiismeretesen véghezvive, a vezető, akár lelkészi, akár világi egyén az, *készüljön el* szorgalmasan és csoportját tartsa rendben és vezesse. Ahol kevés a vezető, keressünk ilyent a világi egyének, leányzövetség, nőszövetség, IKE-tagok közül, küldjük őket tanfolyamokra, irányítsuk a munkáikat s tartsuk fenn velük a lelki kapcsolatot előkészítő órák, bibliaórák stb. formájában. Szükséges, hogy havonta, kéthavonta egyszer *tartsunk gyermekistentiszteletet* is a templomban, vagy iskolában. Ne legyen egyellen gyülekezet sem, ahol a gyermekekkel ezen formák között komolyan nem foglalkoznak. 4. Nagyon fontos dolog a *vallásórák* pontos megtartása és azokon a tantervhez való alkalmazás. Ennek a tantervnek mi már nagyon sok áldását láttuk. Különösen a nem református iskolába járó gyermekeknek a vallásóra az egyetlen alkalom, amikor egészen református környezetben vannak az iskolában, össze kell őket szoktatni, velük kapcsolatot tartani, őket meglátogatni, az iskola vezetői és tanítói iránt szeretetre és megbecsülésre nevelni.

c) Az *ifjúság* közötti munka egyik mostohagyermeké eházunknak, ha azt nézzük, milyen nagy száma az ifjúságnak esik ki ebből a munkából, bár az egész országos egyház arányszámát tekintve a miénk nem kedvezőtlen. Meg kell éreznünk, mennyire fontos ma az ifjúságnak Isten Igéjében való nevelése s hogy ezt semmi más nem végezheti, csak az egyház. Itt a következő feladatok vannak: 1. A *leventemunkával* kapcsolatot kell tartanunk, azt elősegítenünk. A leventéknek tartsunk istentiszteletet, ha nem külön, akkor a gyülekezetivel együtt, de még jobb, ha külön van. (Erre tervet ad a Belmissziói Utmutató.) A leventeegyesületben vegyünk részt, ott gondoskodjunk arról, hogy a mi fiaink és leányaink onnan ki ne maradjanak s nevelésük megfelelő módon történhessék. Az évente elrendelt *levente csendes napot* tartsuk meg. A múlt évben ennek igen szép eredményét láttuk. Meg kell ragadnunk az alkalmat, hogy olyan fiúk és leányok is jöjnek akkor, akik máskor elérhetetlenek a számunkra s szólni kell ne-

kik Isten Igéjét. Pál nem nézte, hogy Festus és Agrippa csak kíváncsiságból hallgatta, úgy beszélt nekik, hogy megérezhették Isten kegyelmét. 2. Hangsúlyozottan látni kell, hogy a *leventemunka az Ifjúsági Keresztyén Egyesület és a Lédnyszövetség munkáját nem teszi feleslegessé*. Az előbbi nem igehirdetés és nem is akar az lenni, az utóbbi ez akar lenni és az is, ha komolyan végezzük. Az *ifjúsági egyesületekben és lednyszövetségben* igyekezzünk összegyűjteni az egyházközség ifjúságát, de legyen az egyúttal egy *missziói közösség* is, amely felelősséget érez a többi iránt, azokat is meg akarja nyerni. Legyen az ifjúságnak *otthona*, ahol az IKÉ be, Leányszövetségbe összegyűlhet és ott legyen a bibliaórákon és megbeszéléseken bizalmas, teetvéri, meleg, de komoly és Isten Igéjéhez mért közösség. Különösen fontos, hogy a *bibliaórákat okvetlen tartsuk meg* (erre tervet ad a Belmissziói Útmutató) s hogy azok igazán bibliaórák legyenek, vagyis beszélgetés az Ige felől. Ezenkívül beszéljük meg a legfontosabb *kérdéseket* (erre is programot találunk a Belm. Útmutatóban s ezenkívül e közlemény végén). Be kell vonni mindenkit a beszélgetésbe, ne legyen az csak prédikáció, tehát csak a vezető beszéde. Az egyesületben legyen élet, elevenség, szolgálat, munka, vállalkozás, hősies elhatározások és munkavállalás a Krisztus szolgálatában. 3. A *konfirmációi előkészítésre* nagy gondot fordítunk. Tartson ez legalább három hónapig, vagy egy fél évig s használjuk ki az alkalmat arra, hogy akik ott vannak, azoknak igazán egy életre kiható nevelést adjunk. Ne legyen csak a káté betanítása, unalmas magyarázat, mulassuk meg, hogy a mi hitünk a világot meggyőző hit, hogy ennek a hitnek minden kérdésre van felelete, hogy Isten Igéje igazán tud tájékozást adni minden kérdésre. Különösen fontos *egyházunk és hitünk védelmezésére* nevelni a konfirmándusokat. Lássák meg, hogy mivel tartoznak az egyháznak, s hogy ez az ő hitük tartozásán alapul.

Az ifjúság közötti munkában még a következő tennivalók állanak előttünk. A helyi egyesület munkájára csak akkor számíthatunk, ha *az ifjúságot tevékenységre igyekezzünk indítani*, mert csak az az ügy van közel hozzánk, aminek szolgálata a lelkünkhöz van növe. Azért ne is várjuk, hogy a leányszövetségi, vagy IKE munka kedves legyen azok előtt, akik a szolgálatnak semmiféle munkájával nincsenek hozzákötve az ügühöz, amit ez a munka szolgál. Ezért a következőket lehet ajánlani, mint a helyi egyesületi munka előmozdítóit: Először, hogy az egyesület *levelezzen* olyan tagjaival, akik jelenleg nincsenek otthon, katonai szolgálatot teljesítenek, vagy más városban vagy községben tartózkodnak, hogy így azokban az összetartozás érzését ápolják. Másodszor, *látogassa meg* az egyesület a közeli más gyülekezet hasonló egyesületét, azokkal együtt tartson konferenciát, ünnepélyt stb. Harmadszor, vegyük gondjainkba a *népfőiskolai munka* dolgát, ha van közelben ilyen tanfolyam, az egyesület tagjai közül az arravalók menjenek el oda. Negyedszer, az egész egyházkerületi mun-

kával való kapcsolat fenntartására szükséges résztvenni minden egyesületnek a konferenciái táborhely megszerzésére irányuló munkában (erről részletesebben még szólunk). *Gazdasági és háztartási tanfolyamokat* kérhet az egyházközség, vagy az egyesület (erre nézve a Missziói Központi Iroda ad felvilágosítást). Végül karoljuk fel az egyesületekben is az *drvák, a külmisztó, a mások között élő elsórt testvéreink* ügyének gondozását.

d) A *nószóvetségi* munkában mai sajátos tennivalóink a következők: 1. Feltétlenül *tartsuk meg* a nószóvetségi *bibliáórdkat*, minden akadály ellenére is. Ezeken megbeszélés is lehet bibliai hitvallási és egyéb kérdésekről, lehet ének-tanulni stb. 2. Igyekezünk a nószóvetségi *megbeszélő* óráit a megadott program szerint megtartani, lehetőleg havonta legalább egyszer legyen egy ilyen előadás a nószóvetségi tagjainak, esetleg másokat is lehet erre hívni. 3. Havonta legyen megint egy előadás, illetőleg alkalom, amikor *általános műveltségre* tartozó kérdésekről beszélünk, vagy olvasunk nekik. Felvehetünk olyan olvasmányokat, amiket nem ismernek, verseket, elbeszéléseket stb. 3. Egy harmadik összefoglaló szintén havonta szolgáljon arra, hogy a *szeretetmunka* különböző ágait megbeszéljük (árvák, külmisztó, elsórtságban élők stb., valamint helyi szükségek). 5. Fordítsunk gondot arra, hogy a nószóvetségi tagjai *rendszeres gondviselésben* részesüljenek. Ezt végezze az, aki a nószóvetséget vezeti, az tartsa fenn az összeköttetést, gyűjtse össze őket, látogassa, és hordozza gondjaikat. Csak így, ha a nószóvetségi igazán testvéri közösség, lesz az az egyháznak *alkalmas eszköze* az igazán szolgálat helye.

e) A *férfiakkal* való foglalkozás szintén nagyon fontos. Nem engedhetjük, hogy a református férfiak csak a gazdakör, egyébként tiszteletre méltó, de nem hitvallási célokat szolgáló munkakörében maradjanak. Ezért tartsunk a férfiaknak *bibliáórdkat*. Ha másképpen nem lehet, legyen közös a biblióra, de az ifjúságé legyen mindig külön és pedig külön a fiúknak és külön a leányoknak. Ha egyesíteni kénytelenek vagyunk, akkor inkább a férfiak és a fiúk, s az asszonyok és leányok csoportja legyen együtt a bibliórán. Ezenkívül a férfiak vegyenek részt a *népművelő előadásokon*, különösen azokon, amiket az egyház rendez s egyházi kérdésekről szólnak. Az ifjúsági otthonban, ha tudunk egyilyt szerezni, legyen külön nap arra, amikor a férfiak összegyűlnek és ott olvashatnak, beszélgethetnek. A *Férfiszóvetségeket*, ahol vannak, meg kell tölteni új élettel, ahol nincsenek, fel kell állítani.

f) Nagyon fontos az egyházközségekben az *iratterjesztés* munkája. Ma már vannak ilyen irataink, hogy csak a legolcsóbbakat említsük a „Jer velünk” és a „Népbarát” sorozat. Ma, amikor mindenféle irányú iratok és lapok kopogtatnak egyházunk tagjainak a lelkén és amikor a nyomtatott betűnek a fontossága és jelentősége megnövekedett, *nem tehetjük, hogy kiszolgáltassuk* egyházunk tagjait olyan sajtótermékeknek, amelyek lehetnek akár milyen nemesek és jóirányúak, de református hitünk és világnéze-

tünk felől vagy tájékozatlanságban hagyják, vagy egyenesen félrevezetik. *Irányítanunk* kell tehát őket először is, megismerletve velük a *református sajtó* termékeit, a Református Jövőt, a Kiáltó Szót, az Ifjú Erdélyt, az Én kicsinyeimet, a Református Családot, ezenkívül olyan lapokat, amelyek a mi szempontunkból nevelő jelentőségűek. Másodszor, a *rendszeres iratterjesztés* munkáját végeztünk kell, akár a lelkipásztor végezze ezt, akár az ő felügyelete és irányítása alatt a Nőszövetség, vagy az IKE, vagy a Leányszövetség, mindegyik számára a szolgálat olyan munkája, amibe be kell őket vonni. Harmadszor ide tartozik a *népkönyvtárak* ügye. Ahol az egyháznak van népkönyvtára, ott gondoskodjunk arról, hogy azt olvashassák és olvassák, ahol nincs, ott bízzuk meg valamelyiket egyházi egyesületeink közül, hogy szervezzen be ilyen és tegye a könyvtárat elevenné és használttá. (Népkönyvtárak beállítására, vagy pótlására vonatkozó tájékozódás tárgyában forduljunk a Missziói Központi Irodához, az, ha tud, segít ebben a kérdésben.) Az iratterjesztés munkája különösen fontos ott, ahol valami *sajátos kérdése* van a gyülekezeti munkának, ott iratterjesztéssel is sokat lehet ezen a dolgon segíteni, bizonyos kérdéseket, fontos és döntő megállapításokat, tanításokat a lelkekbe bevinni.

g) Az *áldozatkészségre és szolgálatra* való nevelésnek az egész munkában és minden vonalon folytania kell. Volt idő, mikor vasárnapi iskolás gyermekeink adományaiból két, sőt három árvát tartottunk az árvaházunkban, amikor néhány száz lélekszámú gyülekezet iskolát, templomot tudott építeni. *Nem igaz, hogy ez akkor történt, mikor kedvezőbbek voltak a viszonyok*, hanem igaz az, hogy ma az áldozatkészség és szolgálat lelke meglanyhult és elaludt a lelkekben. A mi egyházunknak nemcsak *tradíciója* az, hogy mindig a saját tagjai belső erejére, lelki odaadására épített legelőbbit, hanem *hitvallása*. Ha ez a hitvallás elsorvad, ha engedjük, hogy ez a mindent mástól váró, tehetetlen és tétlen élet szelleme elhatalmasodjék közöttünk, ez a mi egyházunknak halála lesz s az ügynek, amit ez az egyház szolgál, hátramaradása. Ezért mi felelősek vagyunk, hogy ne engedjük ezt a lelket kihalni, hanem ébresztgessük. Ezt tehetjük a következőképpen: 1. Minden *egyházi egyesületben* és munkában az *adakozást ismét be kell vezetnünk*, a vasárnapi iskolában is, az ifjúsági és felnőtteknek tartott összejöveteleken is és mindenütt ki kell tűzni a célt, amire ez az adakozás történjék. A vasárnapi iskolások gyűjtsenek az árváknak, a külmiszióra, a vasárnapi iskolai központi alapra, gyermekujásra stb. Az ifjúság gyűjtsön a konferenciai táborhelyre, külmiszióra, elszórtan élő egyháztagjaink gondozására, a felnőttek szintén ezekre, vagy más hasonló célokra. Nem szabad azt hinnünk, hogy minél kevesebbet kérünk az emberektől, annál szívesebben adnak. *Az adakozás olyan, mint az imádság, az tud igazán adakozni, aki azt gyakorolja.* 2. Szükséges a *templomi adakozást* szintén nagyon erőteljesen hangsúlyozni. Minden istentiszteleti alkalommal meg kell hirdetni az adakozást. Igehirdetésben

is foglalkozni kell ennek a kérdésével, meg kell mutatni világosan azokat a szükségeket, amelyekre úgy a gyülekezetben, mint az egész egyházban az adakozásnak folynia kell s nyilvánvalóan rámutatni arra, hogy enélkül nincs istentisztelet és nincs keresztyén élet. 3. Maga a lelkipásztor és vezető *járjon elől* ebben jó példával. Nem a sok és a nagy adományok, hanem a lélek odaadását jelképező rendszeres adakozás a fontos. Ha a vasárnapi iskolai vezető, az ifjúsági vezető nem adakozik, más sem fog. De adhat 2 fillért, ha többje nincs. Isten előtt az is valami, ha hitből adta. 4. A *sáfárság* gondolatát kell bevezetni a gyülekezet lelkébe. Ez azt jelenti, hogy elismerem, hogy minden Istené s amit ő nekem adott, arról neki tartozom számadással s azt az ő dicsőségére kell fordítanom. A Sáfársági Mozgalom ismét megkezdi munkáját és errenézve a Missziói Központi Iroda szintén szívesen ad felvilágosítást.

h) A *szélszórta*n élő egyháztagjaink gondozásáért Isten előtt felelősek vagyunk. Ezért 1. mindenkinek, akinek szórványai vannak, kötelessége azokat *gondozni*, az Egyházi Törvényekben előírt módon. Ne várjuk a kérdés megoldását semmiféle emberi erőből és eszköztől, *amíg mi magunk meg nem tesszük* azt, ami ebben kötelességünk. Semmiféle szervezettel és pénzzel nem lehet pótolni azt, hogy ott istentisztelet legyen, hogy ott vallást tanítsunk, hogy meglátogassuk a családokat s bekapcsoljuk őket az egyház közösségébe. Ha ezt nem tesszük, *Isten előtt* vagyunk érte felelősek. 2. *Bele kell vonni* ebbe a munkába az egyházközösség többi vezetőit, presbitereket, tanítókat, be kell vonni az egyházi egyesületeket. 3. A mi munkánk ebben *az Ige hirdetése* azoknak a lelkeknek. Más oldala a munkának más kérdés, de ez a miénk, ezt senki el nem végzi. A hitüket kell ápolni és felsegíteni azoknak a lelkeknek, mert minden más segítség elégtelen, ha hitben elesnek. 4. Itt megint az *iratterjesztés* kérdése fontos. 5. Legyünk ennél a munkánál kapcsolatban a *Missziói Központi Irodával*, amelynek esetleg módja van segítséget nyújtani, mi pedig annak minden munkáját támogassuk.

i) A *külmisszió* munkáját a mai idők nem tették feleslegessé, sőt annak fontosságát kiemelték és rámutattak arra, hogy a keresztyénségért folyó harc üres jelszó, amíg nem érezzük a felelősséget azokért, akik Krisztust nem ismerik. Ezt a gondolatot tehát ébren kell tartani. Ezért 1. *tartsuk össze* a gyülekezetünkben a külmisszió barátait, 2. ezt a gondolatot *vigyük be* az egyházi egyesületeinkbe, 3. *tegyük az igehirdetés* témájává.

j) Fontos egyházunk számára a *népművelő* munkában való részvétel. *Az igazi népművelés a keresztyén, Isten Igéje alapján álló tudomány hirdetése* és továbbvitele, ezt pedig az egyházakra bízta Isten Ezért szükséges: 1. Hogy minden népművelő munkával, ami a gyülekezetben folyik *kapcsolatot tartsunk* annak segítségére legyünk, a programjában résztvegyünk, egyházunk tagjait az abban való részvételre buzdítsuk. 2. *Az egyházi egyesületek*

útján, azok által rendezett — úgy tagjaik számára tartott zártkörű, mint mindenki számára tartott nyilvános — összejövetelek tartásával, végezzünk magunk is népművelő munkát. Az egyháznak, a világi irányú programmon kívül vannak olyan kérdései, amelyeknek megvitatása és azokban felvilágosítás szükséges, ezeket külön előadásokban, sorozatokban szolgáljuk. Az ilyen előadásorozatokat bejelentjük a vármegyei népművelési titkárnak, aki azokat a programmba felveszi.

k) Végül, ennek az egész munkának van egy *adminisztratív* célja, amely a legegyszerűbb: abból áll, hogy a munkáról szóló kimutatást, jelentést a megfelelő időben (a lelkesítő jelentés beadási ideje április 1.) beterjesztjük. Ennek elvégzését *ne hanyagoljuk el*, ne restelljük el, lássuk meg, hogy *igen fontos érdekek* — még ha nem látjuk is ezeket — fűződnek ahhoz, hogy ezek a jelentések elkészüljenek és megfelelő helyre jussanak. Ez a programm egységes és sokoldalú, de a munka csak akkor lehet sokoldalú és egységes és céltudatos, ha a jelentések pontosan elkészülnek és beterjesztetnek.

Bizonyos, hogy ez a munka sok és széleskörű. Bizonyos, hogy sok minden nincsen felvéve ebbe a programmba, ami szükség. Az egyház vezetőjének ma sok dolga van, emésztő gondjai és súlyos felelőssége, amely annál súlyosabb, minél komolyabban érzi. De a gyülekezetnek *nemcsak a lelkipásztor* kell, hogy ezt a munkát hordozza. Előjárók vannak s ezek megosztják a munkát és a felelősséget, ha segítünk nekik ebben és segítségül hívjuk őket.

Ebből a munkából *a lelkipásztor felesége, a tanítónő*, vagy más, a gyülekezetben erre alkalmas egyén végezheti a következőket: a nőszövetségi, leányszövetségi munka vezetését, a külmiszió barátai összetartását, a vasárnapi iskola vezetését.

A református iskola *tanítója* végezheti a népkönyvtár rendbentartását, a népművelési előadások tervezetének összeállítását, megbeszélések vezetését a férfiszövetségben, esetleg IKÉ ben, az iratterjesztés vezetését, gazdasági tanfolyamok rendezésének bizonyos oldalait stb.

Az Egyházi Törvények előírják, hogy a missziói munka végzése, támogatása és az abban való részvétel *az egyház minden tisztviseelőjének, alkalmazottjának és tagjának kötelessége* (III. t. c. 1. §.), valamint hogy erre a célra az egyházi hatóságok *missziói bizottságokat* alakítsanak (6. §.). Ezek szervezetét a konventi utasítás elő is írja, amely szerint egyházközségi missziói bizottságokat is kell alakítani. Az egyes egyházközségekben, ilyen missziói bizottság gyanánt vagy a presbiterium — kisebb egyházközségben ez a legtermészetesebb — vagy esetleg emellett *a missziói munkák ágának egyes vezetőiből* alkotott bizottság dolgozhat. Még akkor is, ha bizottság nincs, akkor is helyes a munkaágak vezetőivel *havonta egyszer összegyűlni* bibliáórára s a munka megbeszélésére. A *presbitereket* azonban szintén szükséges ebbe be

vonni, hogy érdeklődésüket és támogatásukat megnyerjük és biztosítsuk.

Végül jó gondoskodni arról, hogy legyenek *olyan munkásai* az egyháznak, akik ténylegesen segítenek a munkában. Keressünk a vasárnapi iskolához laikus vezetőket, mert lehetetlen, hogy 50—100 gyermeket egy csoportban a lekipásztor, vagy tanító gondozzon vasárnapi iskolában, ez csak a munkát tönkreteszi s a vezetőt is kimeríti. Az iratterjesztésben, vallásos összejövetelek tartásában segédkezhetnek az egyesületek tagjai, akiknek így biztosítunk munkát az egyházban.

2 Az *egyházmegyében* a missziói munka területén a következő tennivalók vannak.

a) Először is, a munka felelős irányítója az egyházmegyei *missziói előadó*. Az ő programja először abban áll, hogy a munka megindítására az egyes egyházközségekben, illetve az egész egyházmegyében *indítást ad és tervet készít*. Az egyházközségekben folyó munkáról gyakrabban, gyűlések, találkozások, konferenciák és levelezés útján igyekszik meggyőződni. *Figyelemmel kíséri* a munkát, a múlt évi jelentések alapján megállapítja, hogy milyen kedvező, vagy kedvezőtlen változások vannak az istentiszteletlátogatás, úrvacsoravétel s a munka egyes ágainál, az illető egyházközségek lekipásztoraival megbeszéli, vagy meglevelezi, mi lehet ennek az oka, milyen újabb tennivalók válnak szükségessé. *Nyilvántartja* az egész munkát. Évente *meglátogatja* a gyülekezeteket, ott előadást tart, személyes beszélgetésben meglátogatja a munka kérdéseit a vezetőkkel, meglátogatja az egyes munkákat s igyekszik mindenütt segíteni, indításokat adni, buzdítani és erősíteni.

b) Egyházkerületünk igazgatótanácsa elrendelte, hogy minden egyházmegyében az *egyházmegyei tanács évente egyszer foglalkozzék* tüzetelesen a missziói munka helyzetével, a missziói előadó jelentése kapcsán tárgyalja meg, hogyan áll a munka, mit kell tenni és hogyan lehetne a fennforgó hiányokon segíteni. Az egyházmegyei tanácsnak ez a ténykedése nagyon fontos és el nem hanyagolható, mert ezzel hívódik fel a figyelem a munkára s van alkalmuk a tanács tagjainak, a világi tagoknak is, a kérdések iránt érdeklődni. Az egyházmegyei közgyűlés meghallgatja a missziói előadó jelentését és határozatot hoz arra nézve.

c) Az Egyházi Törvények és a konventi szabályzat értelmében létesítendő *egyházmegyei belmissziói bizottság*, nálunk helyesebb, ha a területi Missziói Tanács mintájára úgy állíttatik össze, hogy abban a munkaágak egyházmegyei vezetői vannak benne, tehát a nőszövetség egyházmegyei elnöke és titkára, az IKE, Leányszövetség egyházmegyei megbízottai, a missziói előadó, mint e tanács előadója s esetleg más olyanok, akik egy-egy munkaág irányítását tudják végezni. Ez az egyházmegyei Missziói Tanács az esperes elnökletele alatt tarthatna gyűlést évente kétszer, a munka programjának megbeszélésére és a munkáról való be-

számolásra Ha ilyen Tanács nincs, akkor az egyházmegyei tanács is végezheti ezt a már említett gyűléseken.

d) Szükséges az egyházmegyékben, vagy több egyházmegyében együtt, mint ez évben felveendő munka, *vezetőtanfolyamok* tartása vasárnapi iskolai és ifjúsági vezetők számára. Ilyen tanfolyamokat központi helyeken tartunk, programot és segítséget nyújt a Missziói Központi Iroda. Ezekon különös gondot fordítunk a vezetők lelki felkészítésére, a nehézségek megbeszélésére, a a munka irányítására s annak az egész egyház és az egyházkerület munkájába való bekapcsolására.

e) Isten segítségével remélhetjük, hogy lesz egy néhány olyan *népfőiskolai helyiségünk*, amelyeket már ebben az iskolai évben felhasználhatunk és bennük hosszabb rövidebb tanfolyamokat tarthatunk. Ez a munka azonban csak akkor lesz igazán erős, ha megszervezzük a lelki és anyagi hátvédjét, vagyis találunk olyanokat, akik lelkileg is és anyagiilag is támogatják. Minden egyházmegyében ezért fontos teendő, hogy a hozzája legközelebb levő ilyen népfőiskola érdekében *kifejtse a maga tevékenységét*. Ismertesse meg ezt a munkát az egyházmegye gyűlekezeteiben a hívekkel, keresse meg a kapcsolatot a munka és a gyűlekezetek között, igyekezzék biztosítani azt az összeget az ilyen ismertetés kapcsán, amiből a tanfolyamok alkalmával a résztvevőknek segítséget lehet nyújtani. A népfőiskolai munka lehet Istentől adott áldott eszköz kezünkben az Ige szolgálatára, de ha nem használjuk fel, Isten elveszi tőlünk és adja másoknak, hogy ellenünk és Isten Igéje ellen használják fel.

f) Az egyházmegyei munkakörbe tartoznak a *megyei vagy körzeti konferenciák tartása*. Igyekeznünk kell azon, hogy a munkaév folyamán, a kerületi nagy konferenciákon kívül legalább egy körzeti, vagy egyházmegyei konferenciát tartunk (1—3 naposat) a presbitereknek, egyet az ifjúságnak, egyet a nőszövetségnek, ezenkívül külmissziói napot s másilyent is tarthatunk. Ezeket a konferenciákon a munka egységes irányítására adunk indításokat, ápoljuk az összetartás és közös munka gondolatát a szövetségek helyi tagozatai között s főleg a munka lelki elmélyítését végezzük.

g) Nagy szükség van a *lelkipásztorok, tanítók és tandrok kapcsolatára*. Ezt egyik oldalon a *lelkészi értekezletek* gyűlésein kell ápolnunk, ahol felmerülő kérdések tárgyalásán kívül feltétlenül szükséges az, hogy lelkipásztorok együtt lehessenek az Ige és imádság közösségében. Közeli lelkipásztorok, tanítókkal együtt tartanak *csendes napokat*, ahol az egész napot csakis az Ige és imádkozás közösségének szenteljék. Fontos dolog lenne református *nevelésügyi konferenciák* tartása, ahol tanítókkal és tanárokkal együtt meg lehetne beszélni a református nevelés súlyos és ma háttérben levő kérdéseit. Ilyen konferenciák, csendes napok indítványozása és rendezése szintén a missziói előadó munkakörébe esik.

h) Szükséges az egész egyházmegyében a *népművelő munka* — már az előbb említett érdekekből történő — számontartása és

irányítása. Ez a munka az egyes gyülekezetekben folyik ugyan, de az egyházmegyei előadónak feladata, hogy ezt irányítsa, felhívja a figyelmet egyes kérdésekre s főleg, hogy nyilvántartsa a munkát.

i) Több egyházmegyében szokásos, hogy a munkaév megkezdése előtt az egyes gyülekezetekben, vidékenként *ébresztő heteket* tartanak, vagyis közeli gyülekezetek között minden nap más és más helyen van hétköznapi istentisztelet, előadás, gyermekekkel, ifjúsággal való foglalkozás, amit a szomszédos lelkészek beosztás szerint végeznek. Ez úgy a munka megindítására, mint a figyelem felkeltésére iránta, nagyon hasznos.

Az egyházmegyei missziói előadó feladata az, hogy az *egész munkának lelke legyen*. Nem erőszakkal, nem rendelkezésekkel, hanem a testvéri rábeszélés és segítség módján igyekezzék minden gyülekezetben s annak vezetői előtt világossá tenni azt a felelősséget, amely rájuk vár. Maga ne mulassza el imádságában hordozni Krisztus ügyét a maga egyházmegyéjében s tusakodni azért, hogy Isten adjon jó utat az ő Igéjének a lelkekben.

3 Az *egyházkerületnek* egyetemességében is van egy missziói programja, amely tulajdonképpen már az eddigiekből is látható, hiszen az egyházkerületi program az egyházközösségekben valósul meg és mutatkozik. Mégis összefoglaljuk ezt a következőkben:

a) A munka általános menetében először szükséges a *Szövetségek munkájának* erőteljes továbbvitele. A *Nőszövetségben* különösen a lelki munka elmélyítése és rendszeresebbé tétele fontos, a helyi tagozatoknak az egyházmegyeiekkel s az egyházmegyéknek a kerületi vezetőséggel való együttműködése. Szükséges lenne ennek biztosítására több helyen egyházmegyei konferenciát tartani, a kerületi szövetségnek pedig több olyan konferenciát, ahol főképpen a nőszövetségi vezetők felkészítésére és képzésére fordíthatnák a gond.

A *Leányszövetségben* szintén a tagozatokkal való kapcsolat kiépitése fontos feladat ebben az évben, valamint a helyi tagozatok munkájának fellendítése. A leánylevente munkával kapcsolatban feltétlenül szükséges lenne, hogy egyházkerületünk is tudjon egy ilyen tanfolyamot tartani. Ugyanígy az *IKE* helyi tagozatait megerősíteni, a kerületi munkával való kapcsolatot helyes formában fenntartani, az ifjúság érdeklődését és felelősségérzetét felébresztetni, a munkát lelki oldalán elmélyíteni a feladat, mert a különböző egyéb mozgalmak a munkát elvilágiasodással fenyegetik. Mindkét ifjúsági szövetségnek fontos kérdése a *konferenciái táborhely* megszerzésének és felszerelésének kérdése, erre égető szükség van. Hasonlóképpen szükség van a *népfőiskolai* munka támogatására, mert a népfőiskolai tanfolyamok a leányszövetségi és *IKE*-munka előmozdítására lényegesen fontosak.

A *gyermekpásztoráció* munkájában a vasárnapi iskolai munka súlyos válsággal küzd. Vezetője jelenleg kerületileg nincs, a veze-

16k képzése céljából tanfolyamok voltak ugyan, de a helyi munkával való kapcsolat megszakadt. Így sok vasárnapi iskola elvesztette eredeti és igazi lényegét, munkája meggyöngült. Szükséges itt elsősorban a kerületi vezetőség megfelelő pótlása, vezetőtanfolyamok tartása, szükség van valakire, aki a központban a munkát irányítja, mint az a nőszövetségnél és IKÉ-nél a központi titkár beállításával történt, szükség van a lecketerv és a vezetők lapja kérdésének megoldására, a gyermeklapnak Az én kicsinyeimnek a gyermekek között éppen a munka érdekében való terjesztésére. Szükséges lesz valami módon gondoskodni arról is, hogy a helyi gyülekezeti vasárnapi iskolák látogatása valami módon megoldható legyen.

A férfiak közötti munkában különös gondot kell fordítanunk arra a lehetőségre, amelyet a *Férfiszövetség*, vagy az *Evangéliumi Munkásszövetség* nyújt a számunkra. Különösen egyházunknak a munkásság körében levő tagjaival kell gondoskodni és evangéliumi szellemben foglalkoznunk, tehát feltétlenül szükséges, hogy a férfiak részére fenntartott munka olyan legyen, amely az egyes társadalmi osztályok közötti ellentétet az Isten Igéje fényében és parancsa szerint meg akarja szüntetni. Ezért fontos, hogy a Férfiszövetség és az Evangéliumi Munkásszövetség együtt dolgozzék s egymást segítse.

b) Egyházunknak is egyik fontos kérdése a *diakonia* kérdése, amely ebben az évben szintén fokozottabb segítségre vár. Az, hogy kevés a diakonissza, éppen olyan ítélet egyházunkon, mint az, hogy kevés a lelkipásztori pályára jelentkezők száma, mind a kettő azt mutatja, hogy az Isten ügyének szolgálatára való vágyakozás kevés az egyházban. Nem propagandával, nem csalogatással, hanem csak a szolgálat Lelkének felébresztésével, ezért való imádkozással tudunk ezen a dolgon segíteni s erre egyházunknak ez évben fel kell készülnie.

c) Az *árváink* gondja szintén egyik folytonosan előtűnk álló kérdés. Lehetetlen az, hogy egyházkerületünk ne tudna gondoskodni árváiról, ha igazán akarják azt a gyülekezetekben levő lelkészek s ha ki nem hajt a szeretet a lelkekből. Ez évben meg kell indulnunk az árvaháznak a gyülekezetek szerető gondoskodásába való ajánlásával és akár egyedül, akár — ha erre képesek nem vagyunk — más szervezet segítségül hívásával, megalapozni ezt az intézetet. Súlyos ítélet lenne egyházunk felett, ha ma nem tudnánk gondoskodni azokról, akiket Isten reánk bízott. Bár a szegénygondozást és betegápolást a társadalmi és állami szervek végzik, nem mondhatjuk, hogy egyházunk segítsége itt most már felesleges. Az a segítség, akár pénz, akár más, amit az egyház ad, sokkal több, mint a világi adomány, mert belőle a Krisztus szerelméről való bizonyágtétel hangzik ki, ha úgy adjuk, hogy ez kihangozzék. Semmiféle társadalmi segítség nem ment fel a Krisztus parancsa teljesítése alól: szeresd a te felebarátodat, mint magadat!

d) Egyházkerületileg történő megszervezésre vár az *iratterjesztés* munkája. Bár az egyházkerületi iratterjesztés munkaköre természetesen terjedelmű lett s bár vannak országos jellegű iratterjesztések, amelyek ezt a munkát végzik, az Ifjú Erdély iratterjesztését, amelynek éppen a mi viszonyaink közötti munkája bevált, tovább kell folytatni s támogatásban kell részesíteni, de ezenkívül számon kell tartanunk a más kiadásban megjelenő iratokat, lapokat és folyóiratokat is. A saját folyóirataink közül Az Út, a Kiáltó Szó, Az Én Kicsinyeim — a hivatalos egyházkerületi lapon kívül — ma is fontos hivatást töltenek be. Szükségünk van — addig is, amíg országosan ez a kérdés nem rendeződik — a Református Jövő c. lapra s ennek terjesztésére mindent meg kell tennünk. Itt kell megemlíteni a Magyar Bibliatársaság támogatásának kérdését, amely éppen református egyházunknak nagyon fontos kötelessége. A gyülekezetekben és egyesületekben folyó ezirányú munkát itt az egyházkerület munkája fogja össze és irányítja.

e) A *szétszórtságban* élő egyháztagjaink gondozásában ez évben nagyobb lépéssel kell előbbhaladnunk. Itt éppen az egyházkerület körébe a következő feladatok tartoznak: 1. Meg kell szervezni ennek a munkának *belső* eszközeit és ezekkel kell hozzálátni a munka komoly végzéséhez. Nem elég itt külső támogatásra várni, alapjában ez a munka csak akkor fog igazán menni, ha saját egyházunk hordozza lélekben is és anyagiakban is, még ha külső segítség járul is ehhez. *Nem lehet tovább elnézni, hogy gondozatlanul maradjanak olyan hívek vagy családok, akik az anyaegyházközségtől két-három kilométerre laknak, hogy — eltekintve attól a segítségtől, amelyet a munka lehetőségének biztosítására kapunk — külön jutalomra tartson igényt valaki csak azért, mert a kötelességének egyik ágát elvégzi, vagy egyszerűen rábízta azt másra.* Ennek a munkának *anyagát hátvédjé* is magunknak kell biztosítani, még akkor is, ha más is segítségtől jön ebben. 2. *Lehetővé kell azonban tenni* a lekipásztornak, hogy távolabb lakó hívei meglátogatását végezhesse, hogy ez fuvar költség hiányában ne hanyagolódjék el. 3. *Számba kell venni* az ilyen szétszórtságban levő gyülekezetek adatait, úgy egyházmegyeileg, mint egyházkerületileg. Ez az utóbbi munka már folyik is és befejezéséhez közeledik. 4. A gondozás munkájába bele kell kapcsolni úgy az *anyaegyházközséget*, mint olyanokat, akik ebben segíthetnek s ennek a munkának egyházkerületileg segítségére kell jönni, amint ez történik is, iratterjesztés útján és egyebekkel. 5. Érvényesíteni kell azt, hogy ez a kötelesség a mi kötelességünk, *a mi egyházunké* s a mi egyházközségeinké s semmiféle más segítség ezt meg nem oldhatja, ha ideig óráig nyújthat is benne támogatást.

f) Igen fontos egyházkerületi feladat az *egész missziói munka számontartásának és irányításának* következetes keresztülvitele. Valahogyan véget kell vetni annak a súlyos bajnak, hogy a misszió munkájáról szóló jelentéseket nem lehet megkapni, hogy azok sok

esetben nem pontosak, hogy évek felnek bele, míg egy előbbi év adatai összeszedhetők. A missziói munka vagy önkényes és tettség szerint vállalt vagy nem vállalt munkája az egyháznak és lelkipásztoroknak — akkor így kell beállítani és le kell mondani a munka egyetemességének igényéről, vagy olyan, amit végezni kötelesség, akkor lehetetlen, hogy kitegyük egyéni jótetszésnek azt, hogy a gyermekekkel és ifjúsággal foglalkozik-e valaki, vagy nem s figyelemmel kíséri e gyülekezet életét, vagy csak elvégzi azt, amit muszáj.

g) Ebben az évben a *lelkipásztorok, tandrok, tanítók munkájának* az egyházkertület részéről való elősegítésére van végül nagy szükség. Ez a segítség két oldalú: Egyrészt külső, bizonyos pontokon anyagi, szervezeti, mint a lelkipásztorok lehető mentesítése minden olyan munka alól, amely lelkipásztori, gondozói munkájukban őket akadályozza, másrészt belső, lelki, a lelkészértekezletek megelevenítése, elmélyítése, munkájuknak az egyház életébe való mélyebb bekapcsolása. Lelkészi, tanári, tanítói konferenciák tartása által szükséges segítségére jönni azoknak, akik a gyülekezetekben és iskolákban sokszor olyan egyedül állanak nagy feladatuk végzésében.

5. A munka *programmja* gyanánt az egyes munkaágakban a következők volnának felveendőek:

a) *A vasárnapi iskolai munkában* a lecketerv addig is, míg más utasítás nem jön, a Fankhauser, Igazság és Élet vagy a Fecske lecketervét kövesse. Minden hónapban egyszer legyen gyermekistentisztelet, ahol a textus az előbbi vasárnapi iskolai tanítást sokat összefoglaló textus legyen. Fontos a gyermekek nevelése az imádkozásban és áldozatkészségben, tehát a gyermekek adakozásra nevelése.

b) *Az ifjúsági szövetségekben*, valamint a *nőszövetségben* a *bibliaóra* anyagát a Belmissziói Útmutató tartalmazza, ez évben tehát ez képezi a mi bibliaóráink anyagát is.

A megbeszélések anyagául ajánljuk, hogy havonta egy megbeszélést tartson minden szövetség, és pedig lehetőleg külön külön. Erre vázlatokat szintén tartalmaz a Belmissziói Útmutató. Ha valami konkrét kérdés vetődik fel, vagy kívánság, az arról való megbeszélést külön beteheljük.

A szolgálati munkában az ifjúsági szövetségeknek ajánljuk a következőket: 1. Szétszórtságban élő testvéreink helyzetének ismeretése, munka közöttük (kirándulással a közeli gyülekezetbe), gyűjtés az egyház ezen munkájára. 2. Árvaink, árvaügyünk ismeretése, gyűjtés egy felállítandó árvaházra. 3. Külmissziói munkánk ismeretése, a helybeli külmissziói barátok összegyűjtése, külmissziói ünnepély rendezése. 4. Ifjúsági konferenciái hely kérdése, egy ünnepély tartása, aminek jövedelme ezt a célt szolgálja. 5. Részvétel a vasárnapi iskolai munkában, a munka ismeretése, beszámolás a munkáról. 6. Iratterjesztés végzése, a kérdés fontosságának ismeretése, iratok és lapok terjesztése. 7. A gyüle-

kezelben vállalt munkák. 8. Tarthat az IKE vagy Leányszövetség (különösen nagyobb gyülekezetben) külön tanfolyamokat leányok, illetve fiúk számára (sexuálpedagógiai konferenciát, varrótanfolyamot, háziipari tanfolyamot, háztartási alkalmazottak számára tanfolyamot stb).

A nőszövetség szolgálati munkájául ajánlható a következő: 1. Külmisszió, árvaügy, szétszórtságban élők gondja feltétele, mint az előbbieknél, esetleg azokkal együtt, vasárnapi iskolai munkában részvétel. 2. A diakonissza-munka ismertetése és támogatása. 3. A gyülekezet életében előálló szükség által felmerült kérdésben segítségülmenetel. 4. Napközi otthon fenntartása, háztartási alkalmazottak számára otthon létesítése. 5. Gyűjtés a hadbavonultak családtagjai, a Vöröskereszt és a katonák számára, részvétel az önkéntes női honvédelmi szolgálatban, stb.

c) A *kulturális* munkákban való részvételre ajánlható, hogy az egyes szövetségek a népművelési előadások látogatására tagjaikat buzdítsák, ahol más nem tart ilyen előadásokat, az összes szövetségek együtt készítsenek erre programot és gondoskodjanak előadások tartásáról.

A népművelési előadásokban fontos az, hogy egyházunk a maga szervei útján igyekezzék ebben a munkában ez évben is résztvenni. Mivel ebben az évben olyan egységes terv nem jelent meg, mint a múlt esztendőben, a népművelési munkánál úgy járunk el, hogy ahol jezt más szervezet, állami vagy társadalmi végzi, ott igyekezzünk belekapcsolódní, ahol nem, ott az egyház-köztség vezetősége készlí el a tervezetet s azt a vármegyei népművelési titkárnak bemutatja. A tervezet elkészítésénél használhatjuk, amennyiben még a múlt évben nem vettük igénybe a Munkára fel c. füzetet, a Belmissziói Útmutatót, úgy azonban, hogy a témák közül legalább azok egy negyedrésze egyházunk életére és hitére vonatkozó kérdést foglaljon magában.

A *programra* vonatkozólag ajánlhatjuk a következő kérdéscsoportokat: a) magyar történelem, magyar népismeret (tájak és lelkek), gazdasági ismeretek, egészségügyi ismeretek, a magyar keresztyén gondolkozás vonásai, irodalmi, földrajzi ismeretkörből; b) a köztség és egyházköztség történetéből, helyzetéből; c) az illető vidék illetve tájegység ismertetéséből történelmi, gazdasági stb. vonatkozásokban; d) az egyház történetéből és életéből, annak egyes munkái ismertetése, hívvallási kérdések stb. Ha alkalom van rá, helyes lenne az így elkészített munkatervet az egész köztségben keresztülvinni, tehát ahol több egyház van, ott is megegyezi egy közös tervben, amelyben a közös kérdésekről együttes előadás-sorozatokat lehetne tartani.

A már a mult évben említett és ajánlott módon lehet tartani, különösen városi gyülekezetekben több napos, esetleg egy hetes *tanfolyamokat* háztartási alkalmazottak, fiúk, leányok, nőszövetségi tagok számára. Vallásos összejövetelek is tarthatók sorozatos programmal is, amelyben a hit kérdéseiről vagy más kérdésekről beszélhetünk.

*

Ez az a munkaterv, melynek megvalósítása ebben az évben egyházközsegekben, egyházmegyékben és az egyházkerületben szükséges. Ebben való munkálkodásra hívjuk és kérjük egyházunk hivatalos vezetőit. Kérjük, hogy igyekezzenek végrehajtani belőle mindent, amit csak tudnak, mert összeállításában egy egységes, minden irányú munka gondolata lebegett szemelőtt. Mindenekfelett azonban azt kell benne meglátni, hogy azoktól, akikre megvalósításának feladata vár, teljes lelki odaadást, Isten ügye iránti alázatos szolgálatot kíván és kívánja azt, hogy mindenki hittel és imádsággal hordozza azt az ügyet, amelynek szolgálata reá is bízva van.

I. L.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A szerkesztőség csak az ebből a célból beküldött teológiai vagy pedagógiai vonatkozású művek ismertetését vállalja.

Kozma Tibor: Az „*imago Dei*“ problémája és a prédikált Ige.

Kolozsvár, 1942. 153 lap.

A kérdés, ami ennek a címnek mögötte van, az Ige hirdetésének életbevágó és gyökeréig lehatoló súlyos gyakorlati kérdés, amelynek tisztázása nélkül egyszerűen nem lehet prédikálni, vagyis az a kérdése: milyen sorsa van az igehirdetésnek azok lelkében, akikhez az szól. Mint minden gyakorlati teológiai, az Ige szolgálatára vonatkozó kérdés azonban ez is egy alapvető problémára megy vissza, amely nemcsak a teológiának, hanem az emberi életnek a kérdése: van-e kapcsolópont Isten szava és az ember között, képes-e az ember valamely benne rejlő képesség, vagy lehetőség által megragadni Isten beszédét. Az utóbbi időben ekörül forgott a teológiai vita, ez volt az, amely két táborra osztotta a reformátori irányban elindult teológusokat, s hogy milyen messze kiható következményei vannak az e kérdésre adott feleletnek, mutatja mindaz, ami ebből következett, hogy a kapcsolópont gondolata mellé állott teológusok útja teljesen elvált a többiekétől. Mert ha az emberben van valami, akármilyen szikrányi képesség is Isten szava elfogadására, akkor az emberi erő, tudomány, képesség, az emberi természetben rejlő adottságok, mint a faj, a gazdasági körülmények már önmagukban képesek arra, hogy az embert Istenhez vezessék, akkor a Krisztus váltsága nem az egyetlen kapocs Isten és az ember között. Ez a kérdés tehát élet-halál kérdés a teológiára is, de éppenakkor az igehirdetésre is.

A Kozma Tibor könyve a bevezetésben ezeket a kérdéseket tisztázza, majd az első részben az ember újjáteremtésének útjáról beszél, ahol az Igéről, annak a Szentírásban előtűnk álló alakjáról, s annak helyéről a prédikációban, a második részében a gyülekezetről s itt az igehirdetésnek az emberhez való közeljutásáról, a textusról és annak magyarázatáról. Az igehirdetés alapja a hit, amelynek igazolása csak az utolsó napon következik be, de az igehirdető félelemmel és bizalommal fordul Isten felé, aki szólni akar a mi szavunkon át akkor, amikor akarja és ahhoz, akihez akar.

Ezt a könyvet el kellene olvasnia mindenkinek, aki igehirdetéssel foglalkozik, hogy a benne tárgyalt kérdés nyomán teljék meg bűnbánattal, félelemmel, de teljék meg Isten hatalmában való bizalommal és reménységgel is.

I. L.

Nagy Mózes Erzsébet: A szociálpolitika bibliai alapja és történeti fejlődése.

Egyesült Női Tábor kiadása. Budapest, 1942. 98 lap.

Ma különösen szükség van arra, hogy a szociálpolitikának bibliai alapját keressük s erre igyekezzünk felépíteni a tevékenységünket s ezzel mérni a szándékainkat. Egy keresztyén, és pedig nemcsak jelszóban keresztyén szociálpolitikának nem lehet más az alapja, mint Isten törvénye. Ez a könyv ezt akarja kimutatni; s keresi azt a bibliai alapot, amelyen egy ilyen törekvés megvalósulhat. Természetesen nem úgy kell ezt érteni, mintha a Biblia szociálpolitikai elveket, vagy éppen utasításokat adna. Isten Igéje ítélet minden emberi próbálkozás felett, megmutatja, milyen töredékes és ideigvaló minden emberi törekvés, de ugyanakkor azt is, hogy Isten kegyelmének egyik jele, hogy gyarol emberi törekvéseket is elfogad és felhasznál, ha azokat hitel ajánlják Iel neki. Nem a tervekben és elgondolásokban, hanem a hitben van tehát az, ami keresztyénné és bibliaivá tesz egy szociálpolitikát. A Nagy Mózes Erzsébet könyve erre világosan rámutat. Tárgyalja az Ó- és Újszövetség szociális alapelveit, majd az első egyházi atyák erre vonatkozó tanításait, a XIX század törekvéseit s a munkásvédelem és agrárpolitika intézményes megoldásában, a hazai kezdeményezéseket s végül megállapítja, hogy az igazi, Isten törvénye szerinti társadalmi rend nem utópia, hanem lehetőség, kezessége Isten akarata. Nem az a feladata, hogy Isten országát megvalósítsa ezen a földön, mert ez nem emberi munka és megjelenése nem folyamatos és fokozatos, hanem egyszerre történő és e világ ítélete és megsemmisítése útján történik, de igaz az, amit mond, hogy Isten törvénye és akarata alapján az embernek kötelessége munkálni olyan állapotok létrehozásán, amelyek Isten akarata szerint valók. Isten munkatársakat keres, akik érzik a felelősséget s magukat és kötelességeiket a Szentírás tükrében vizsgálják.

A nagy tanulmánnyal és szorgalmas munkával megírt szép könyvet szívesen ajánljuk mindenkinek elolvasásra.

I. L.

Ecsedy Aladár: Vasárnap délután.

Prédikációk vasárnap és ünnepnap délutánokra. Tahitótfalu. 1942. 196 lap.

A szerző ezzel a füzetével a vasárnap délutáni istentiszteleteken folyó igehirdetés kérdésén akar segíteni, amely alkalmak sokszor a gyülekezet csekélyebb száma, csökkent figyelme miatt nehezebben használhatók ki. Ecsedy minden vasárnap délutánra ad egy rövid prédikációt, ezek tulajdonképpen vázlatok, amelyeket fel lehet használni. A prédikációk főleg evangélizációs jellegűek, törekvésük, hogy beállításukkal megragadják az embereket, apró illusztrációk, történetek tarkítják őket, s teszik elevenné a beszédet, bár osztoznak minden ilyen történet és illusztráció alaphibájában, hogy a figyelmet gyakran Isten Igéjéről emberi történet eseményeire irányítják. A könyv 4 pengőért megrendelhető a szerzőnél, vagy bármely egyházi könyvkereskedésben.

I. L.

Legújabb kiadványok:

Kaphatók az „Ifjú Erdély“ Irattarjósztésében.

Andrási Tivadar: Jézus. ára 4.— P.

Barth Károly és Barth Henrik: Szempontok a Szentlélekről szóló tanhoz.

Fordította: Kozma Tibor, ára 2.— P.

Kálvin János: Magyarázata Máté, Márk és Lukács összhangba hozott evangéliumához. Fordította: Rábold Gusztáv. Synoptikus I. kötet 6·50 P, II. kötet 6.— P, III. kötet 6.— P, IV. kötet 7.— P. Mind a négy együtt 24.— P. — Kapható még az Ap. Csel. magyarázatának I ső kötete, ára 10.— P.

Juhász István: A reformáció az erdélyi románok között. 276 oldal, ára 6.— P.

W. Lüthi—Nagy István: Az eljövendő egyház. (Dániel próféta igehirdetése.) 2.— P.

Nagy Mózes E.: A nő az Ige mérlegén. 30 f.

„ **A négyes.** 30 fillér.

Kádár Géza: Ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Temetési beszédek. Szerző kiadása 170 oldal, ára 6.— P.

Itt az Isten köztünk 1943. 1 P. 50 fillér.

IKE-tagkönyv, kedvezményes utazásokon is használható; a központ hivatalos kiadványa (csak 20-nál több példány rendelhető), ára darabonként —10 P.

Dr. Sebestyén Jenő: Mi a jegyesség?
ára 10 fillér.

A mi dalaink. VII-ik, legújabb kiadás, ára 80 fillér.

Zengjen Hálaének. IX-ik, legújabb kiadás, ára
40 fillér.

Dr. Kiss Ferenc: Hogyan készülünk a házasságra? ára 10 fillér.

Bántó Tercesi: Ibolyavirág. Kis színdarab
gyermekeknek egy felvonásban, dalbetéttel, ára
20 fillér.

Két színdarab. 1— P.

Debreczeni László: A mi művészetünk.
(Fatornyos hazából.) „Ifjú Erdély“ kiadása, 130 ol-
dal, több, mint 50 illusztrációval. ára 3— P. Egy-
szerűbb kiadás ára 2— P.

Fiers Elek: Isten pénzügyei. III. kiadás, 30 f.

Mózes A.: Szabó Sári néni. II. kiadás, 40 f.

Ráday Pál: Lelki hódolás. Imakönyv, ára fűzve
2.50, kötve 12— P.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Minden magyarországi vallásos jellegű kiadvány kapható
vagy beszerezhető az „Ifjú Erdély“ Iratterjesztésében.
A „Soli Deo Gloria“ Szövetség és „K. I. E.“ minden
még kapható kiadványa, az „Exodus“ kiadványai (Kará-
csony Sándor könyvei stb.), valamint a „Bethlen Gábor“
könyvkereskedés és a „Studium“ kiadványai eredeti bolti
árakon kaphatók. Új szorgalmi képek, bibliai mon-
dásos képeslapok nagy választékban kaphatók.

Az ország egyetlen református politikai napilapja a

„TISZÁNTÚL“

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc
József-út 49. Főszerkesztő: Uray Sándor. Felelős
szerkesztő: Kovács József. — Előfizetési árak:
Egy hóra 2.40 Pengő, negyedévre 7.20 Pengő

Felelős szerkesztő: DR. IMRE LAJOS. — Felelős kiadó: BEKESS KÁROLY.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Hitler-tér 13. Református Theologia.
Csekk száma száma: 72.276.

Jordáky-nyomda, Kolozsvár, Hitler-tér 13. — Felelős vezető: Jordáky Lajos